

Miljø
Skovløkken 4, Tejn 3770 Allinge

Frenne Grusgrav
V. Anne Marie Kaas og Kennet Hemmingsen
Nørregårdsvejen 1
3740 Svaneke

Bornholms Regionskommune
Center for Miljø, Plan og Kultur
Miljø
raastoffer@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48
J. nr. 23/19597

14/2-2025

Afgørelse: Ikke miljøvurderingspligt for råstofindvinding i Frenne Grusgrav

Bornholms Regionskommune har den 13. februar 2024 modtaget en ansøgning med tilhørende bilag om indvinding af råstoffer på matr.nr. 23b, Hovedejerlavet Ibsker, Nørregårdsvejen 1, 3740 Svaneke. Denne er 18. december blevet revideret med et mindre graveområde, hvorfor vi ikke har haft den nye ansøgning i høring igen.

Afgørelse

Bornholms Regionskommune har vurderet, at projektet ikke vil resultere i væsentlige miljøpåvirkninger og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse (VVM-pligt). Afgørelsen er truffet i henhold til miljøvurderingsloven¹ § 21, stk. 1.

Afgørelsen er begrundet i:

- At graveområdet ligger indenfor et i råstofplanen udpeget råstofindvindingsområde
- At projektet ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder
- At projektet ikke vil påvirke individer af bilag IV-arter eller deres yngle- og rasteområder.
- At projektet ikke strider mod den planlægningsmæssige anvendelse af området
- At projektet ikke forringer tilstanden af overfladevandområder og grundvandsforekomster eller hindrer opfyldelse af fastlagte miljømål for disse
- At der samlet set vurderes ikke at være væsentlige miljøpåvirkninger af projektet
- At graveområdet er på 1,2 Ha hvilket er væsentligt under de 25 ha som udløser obligatorisk miljøvurderingspligt

Denne afgørelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for tre år, efter at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år jf. miljøvurderingslovens § 39.

Screeningsafgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om at projektet ikke skal gennem en miljøvurderingsproces. Bygherre skal derfor sørge for, at de nødvendige tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning for eksempel byggeloven er indhentet før projektets anlægsarbejde igangsættes.

Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det projekt, som ansøger har oplyst og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, der er gældende på screeningstidspunktet. Hvis projektet ændres i forhold til forudsætningerne, skal ansøger anmelde de påtænkte ændringer til kommunen, så kommunen kan vurdere, om ændringen udløser krav om miljøvurdering.

¹ LBK nr. 4 af 3/1/2023: Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Sagens oplysninger

Ansøgningen er indsendt i henhold til miljøvurderingslovens § 19, hvoraf det fremgår, at bygherre før etablering, udvidelse eller ændring af projekter omfattet af lovens bilag 2 skal indgive en skriftlig ansøgning til den myndighed, der skal behandle ansøgningen.

Projektet er omfattet af miljøvurderingsloven, bilag 2, punkt 2a: Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1). Kommunen er myndighed.

Ved en screening foretager kommunen en vurdering efter kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6 af, om projektet må antages at kunne medføre en væsentlig påvirkning på miljøet og dermed er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse (tidligere betegnet VVM-pligt).

Bornholms Regionskommune har gennemført en screening efter kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6. Screeningen fremgår af screeningsskema med kortbilag, vedlagt som bilag 1. Bygherres ansøgning er vedlagt som bilag 2.

Projektbeskrivelse

Det ansøgte projekt har til formål at indvinde grus på dele af matr.nr. 23b, Hovedejerlavet Ibsker i Bornholms Regionskommune, Nørregårdsvejen 1, 3740 Svaneke.

Projektet gennemføres af Kennet Hemmingsen og arealet ejes af Anne Marie Kaas.

Projektet behandles også i henhold til råstofloven, der omhandler råstofindvinding.

Projektbeskrivelse fra ansøgningsmaterialet

Der er ansøgt om indvinding af Årsdalegrus på et ca. 1,2 ha stort område. Dette område er udlagt til råstofindvindingsområde nr. 3.3 Frenne, i den gældende Råstofplan 2016. Forekomster af grus findes flere steder på øen, men dette område er det eneste sted i Danmark hvor man kan finde det særlige Årsdalegrus. Der er søgt om at indvinde op til 200 m³ årligt, hvor der graves over grundvandsspejlet.

Projektets miljøpåvirkninger

Bornholms Regionskommune har screenet projektet efter kriterierne på bilag 6 til miljøvurderingsloven, se vedlagte screeningsskema. Herunder beskrives de væsentligste emner:

Kulturelle og historiske landskabs træk:

Området indeholder et fortidsminde med helleristninger, men der er, til den eksisterende tilladelse, givet dispensation til at grave 30 meter fra det. Projektområdet ligger i kulturmiljøet Sorte Muld i Kommuneplan 2020. Det ansøgte areal er dog beskedent og udgør med sine godt 1,2 ha kun godt 0,2 % af det store kulturmiljøområde Sorte Muld, og der tages hensyn i tilladelsen. Der er i nærområdet til det ansøgte areal fundet en del fortidsminder. Der er blandt andet fundet helleristninger (skåltegn) inden for det oprindeligt ansøgte areal. Af hensyn til disse, er arealets afgrænsning herefter tilpasset, så det bedst muligt tager hensyn til fortidsminderne, samt landskabet i øvrigt.

Natura-2000:

Projektområdet er ikke beliggende inden for et Natura 2000-område. Afstanden til nærmeste Natura 2000-område er ca. 3 km. Der er tale om Natura 2000-område nr. 186, Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne.

Projektet vurderes overvejende at have en lokal påvirkning inden for projektområdet og vil hermed ikke påvirke Natura 2000-områderne.

Bilag IV-arter:

Ud fra gennemgangen af relevante databaser samt de udførte besigtigelser i området, er det Bornholms Regionskommunes vurdering, at der ikke forekommer bilag-IV arter indenfor projektområdet, og at projektet derfor ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på Bilag IV-arter, herunder risiko for forsætlig forstyrrelse eller drab af individer eller ødelæggelse eller beskadigelse af yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter.

Rødlistearter:

Projektet vurderes ikke til at have en væsentlig påvirkning på rødlistede arter, da de arter, der er registreret i nærheden af grusgraven, er tilknyttet de § 3 beskyttede arealer og ikke grusgraven.

Målsat overfladevand:

I den nordvestlige del af projektområdet er der registreret et dræn, som leder til en åben grøft, som afvander mod Østersøen. Grøften er omgivet af 2 m bræmmer. Det er oplyst i ansøgningsmaterialet, at graveområdet er tilrettelagt, så det holder en afstand på minimum 5 m til grøften. Grøften vil derfor fortsat opretholde sin funktion og overholde bræmmebestemmelserne. Grøften er ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Grøften er ikke målsat jf. Statens Vandområdeplaner 2021-2027 og det leder ikke til et målsat vandløb. Det nærmeste målsatte vandløb, Skovsholm Bæk, er ca. 600 m syd for det nye graveområde. Skovsholm Bæk hører til et andet vandløbsopland. Eftersom indvindingsområdet ikke leder til det målsatte vandløb, vil råstofindvindingen ikke påvirke det målsatte overfladevandområde. Grøften leder til Østersøen, der er 280 m mod øst. Kystvandet er målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Kystvandet omkring Bornholm har samlet ringe økologisk tilstand og ikke god kemisk tilstand. Miljøkvalitetskravene for kemi er overskredet for et eller flere stoffer. Grundet råstofindvindingens karakter og størrelse samt afstanden til kystvandet, vurderes det ansøgte, ikke at medføre hverken en direkte eller indirekte påvirkning af dette overfladevandområde.

Samlet er det Bornholms Regionskommunes vurdering, at projektet ikke vil resultere i væsentlige miljøpåvirkninger.

Høring

Ansøgnings-skema og ansøgningsmateriale har været i høring hos berørte myndigheder fra 23. april 2024 til 7. maj 2024. Bornholms Regionskommune har vurderet, at de berørte myndigheder er kommunen selv samt Bornholms Museum. Høringsvar er indarbejdet i screenings-skema i bilag 1.

Udkast til afgørelse sendes i høring hos ansøger og lodsejer i 4 uger samtidig med råstofftilladelsen fra den 9. januar til 13. februar 2025

Der er ikke indkommet nogen høringsvar.

Offentliggørelse

Screeningsafgørelsen og det tilhørende screenings-skema og kort meddeles til sagens parter og offentliggøres samtidig på Bornholms Regionskommunes hjemmeside www.brk.dk senest den 14. februar 2025.

Klagevejledning

Afgørelsen om ikke miljøvurderingspligt kan påklages for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. miljøvurderingsloven § 49, stk. 1. Miljø- og Fødevarerklagenævnet er klageinstans.

Det kan være svært at afgøre, om der er tale om et retligt spørgsmål. I korthed kan siges, at retlige spørgsmål drejer sig om, hvorvidt reglerne i miljøvurderingsloven er overholdt.

Klageberettiget er Miljø- og ligestillingsministeren og enhver med retlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er offentliggjort. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

Klagefristen er den **14. marts 2025**.

Du klager via Klageportalen, som du kan finde link til på forsiden af klagenævnenes hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på som på øvrige offentlige systemer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. For offentlige myndigheder, foreninger og organisationer er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Bornholms Regionskommune. Hvis Bornholms Regionskommune fastholder afgørelsen, sender Bornholms Regionskommune klagen videre til behandling i Miljø- og Fødevarerklagenævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning herom til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan bestemme om en klage efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1 skal have opsættende virkning.

Du kan læse mere om gebyrordning og klage på [Nævnenes Hus](http://naevneneshus.dk).

Hvis sagen ønskes indbragt for domstolene, skal det ske inden for 6 måneder fra modtagelsen af afgørelsen.

Rikke Jørgensen
Geolog
Center for Miljø, Plan og Kultur
Bornholms Regionskommune